

Nr 11.

Ankom till riksdagens kansli den 7 mars 1946 kl. 4 em.

Utlåtande i anledning av väckt motion om viss ändring i förordningen angående antagande av släktnamn.

I en inom första kammaren väckt, till lagutskott hänvisad motion, nr 95, vilken behandlats av första lagutskottet, har herr *Bondeson* hemställt, att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om införande av sådana bestämmelser i kungl. förordningen den 5 december 1901 angående antagande av släktnamn, att syskon icke må antaga olika släktnamn.

I fråga om de skäl, som motionären anfört till stöd för sin hemställan, får utskottet hänvisa till motionen.

Enligt förordningen den 5 december 1901 angående antagande av släktnamn må anteckning i kyrkobok därom att någon antagit nytt släktnamn ske endast under vissa i förordningen närmare angivna förutsättningar, bland vilka ingår att särskilt godkännande av namnet meddelats i enlighet med förordningens bestämmelser. Ansökan om dylikt godkännande skall ställas till Konungen samt ingivas eller insändas till länsstyrelsen i det län, inom vilket sökanden är kyrkobokförd, eller till justitiedepartementet. Sökandens underskrift skall vara av vittnen styrkt. Vid ansökningen skall fogas prästbevis, angivande bland annat sökandens fullständiga namn och födelseår samt om han är gift eller icke. Till länsstyrelse inkomna ansökningshandlingar skola översändas till justitiedepartementet. Avgörandet av ärendet sker i konselj på föredragning av chefen för justitiedepartementet. Ansökan må ej bifallas, där det nya namnet, så vitt känt är, bäres av annan släkt och tillika är av mera egenartad beskaffenhet eller därest detsamma kan väcka anstöt. Är fråga om förändring av mera egenartat släktnamn, må ansökan ej heller bifallas, utan så är att skälig orsak anföres.

Namnärendena handhas för närvarande av en särskild avdelning inom justitiedepartementet, vanligen kallad »namnbyrån».

Som av den ovan lämnade redogörelsen framgår finnes i släktnamnsförordningen ingen bestämmelse som hindrar syskon att erhålla godkännande av olika släktnamn under förutsättning att namnen uppfylla förordningens fordringar. Förordningen tillämpas så att en person, som erhållit godkännande av ett släktnamn, kan förbjuda sina syskon att antaga samma namn. *Utskottet.*

Enligt motionärens förmenande är möjligheten för syskon att antaga olika släktnamn icke lämplig. Motionären föreslår därför införande av en bestämmelse att syskon icke få antaga annat än samma släktnamn. Har ett av syskonen redan antagit nytt namn skulle alltså hans syskon, därest även de önskade byta namn, endast ha möjlighet att antaga samma namn. Motionären synes förutsätta att den person som erhållit godkännande av ett släktnamn icke skulle äga rätt att förbjuda sina syskon att antaga samma namn.

Utskottet kan icke finna de av motionären anförda skälen för en ändring i släktnamnsförordningen bärande. Ej heller i övrigt har utskottet kunnat finna några skäl som skulle kunna motivera en ändring av ifrågasatt innebörd. Åtskilliga skäl kunna i stället åberopas för ett bibehållande av de nuvarande bestämmelserna. Det kan sålunda föreligga ett berättigat intresse för en person att antaga ett nytt släktnamn för att därigenom skilja sig från syskon med vilka han av någon anledning icke vill ha något gemensamt.

Även ur praktisk synpunkt skulle de av motionären föreslagna restriktionerna skapa svårigheter. Enligt gällande bestämmelser fordras endast att vid ansökning om godkännande av släktnamn fogas prästbevis, angivande sökandens fullständiga namn, födelsedag jämte bostad samt om han är gift eller icke. Ett genomförande av motionärens förslag skulle härutöver nödvändiggöra en utredning huruvida sökanden hade syskon eller icke. Uppgift härom torde icke alltid — såsom beträffande nu fordrade uppgifter — stå att erhålla å vederbörande pastorsexpedition.

På grund av vad sålunda anförts hemställer utskottet,

att förevarande motion, I: 95, icke måtte till någon riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 7 mars 1946.

På första lagutskottets vägnar:

K. SCHLYTER.

Vid detta ärendes behandling ha närvarit
från första kammaren: herrar *Schlyter, Bergquist, Karl Emil Johanson, Westman, Ahlqvist, Löthner, Olofsson** och *William Ohlsson*;
från andra kammaren: herrar *Gezelius, Hedlund* i Östersund, *Werner, Olsson* i Mellerud, *Lindberg, Landgren* och *Rylander* samt fröken *Öberg*.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.